Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	: 4 juli 2023
Registratiekenmerk	: 202225360
Gemeentebladnr.	: 2023/60
Afdeling opsteller	: Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Naam opsteller	: Marcel Ohlenforst
Bereikbaar onder	: marcel.ohlenforst@brunssum.nl
Portefeuillehouder	: Jaimy Dijk, van
Raadsvergadering d.d.	: 26 september 2023
Uiterlijke datum	: Niet van toepassing

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Raadsvoorstel & besluit Omgevingswet en Verordening nadeelcompensatie gemeente Brunssum 2023.

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet (Ow) in werking. Met de inwerkingtreding van de OW zal de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Wro) in zijn geheel verdwijnen. Dit betekent ook dat de grondslag voor de huidige planschadeverordening vervalt. Dit voorstel gaat over de nieuwe regeling op grond van de Omgevingswet.

b. Huidige situatie/probleemstelling

In de Ow is in afdeling 15.1 een nadeelcompensatieregeling opgenomen. Die nadeelcompensatieregeling is ruimer dan de huidige planschaderegeling (zie hierna). Gemeenten moeten voor de inwerkingtreding van de Ow een nieuwe verordening vaststellen, gebaseerd op het nieuwe stelsel (van afdeling 15.1 van de Ow en titel 4.5 van de Algemene Wet Bestuursrecht).

3. **Gewenste situatie (WAT?**

a. Wat willen we bereiken?

Vaststelling van de Verordening nadeelcompensatie gemeente Brunssum 2023 met gelijktijdige intrekking van de Procedureverordening planschadevergoeding 2010.

b. Kaders

Op 21 december 2021 heeft de gemeenteraad het Ambitiedocument Invoering Omgevingswet (gemeenteblad nr. 2021/103) vastgesteld. In dit document is al aangekondigd dat een nieuwe verordening nadeelcompensatie moet worden vastgesteld.
De verordening is gebaseerd op de Modelverordening van de VNG en aangevuld waar wenselijk.

c. Argumenten en overwegingen

Vaststelling van de verordening geschiedt ter uitvoering van een wettelijk voorschrift. De Ow kent een (specifieke) regeling voor nadeelcompensatie als gevolg van omgevingsrechtelijke besluiten. Het begrip nadeelcompensatie wordt hieronder nader toegelicht.
De overheid kan rechtmatig handelen en toch schade veroorzaken. Bijvoorbeeld door het verlenen van een omgevingsvergunning, een regel in het omgevingsplan etc. Bij al deze schadevergoedingen gaat het om overheidsoptreden waarbij een burger of bedrijf onevenredig zwaar wordt getroffen. De schadevergoeding dekt dan niet de volledige schade, maar de schade die het normale maatschappelijke risico té boven gaat.
De categorie van besluiten die op grond van Ow in aanmerking komen voor nadeelcompensatie zijn limitatief opgesomd. De belangrijkste zijn:

- een omgevingsvergunning of het weigeren daarvan
- een projectbesluit
- een regel in het omgevingsplan, omgevingsverordening of algemene maatregel van bestuur.

Deze besluiten moeten rechtstreeks rechten of verplichtingen voor burgers en bedrijven bevatten.

Bij planschade gaat het om inkomensderving of vermindering van de waarde van een onroerende zaak als gevolg van een planologische maatregel (bijvoorbeeld de wijziging van een bestemmingsplan). De nieuwe verordening heeft daarmee een ruimer bereik dan de huidige planschadeverordening.

d. Opties en keuze

Bij de implementatie van de modelverordening kunnen met betrekking tot een aantal zaken keuzes worden gemaakt, te weten:

- Een recht voor het in behandeling nemen van een aanvraag;
  gemeenten zijn vrij om hier geen recht voor te heffen, dan wel tot een bedrag van maximaal € 500 in rekening te brengen (artikel 4:128 Algemene Wet Bestuursrecht).
  Om te voorkomen dat al te lichtvaardig aanvragen om schadevergoeding worden ingediend, wordt uitgegaan van een drempel. Voor de hoogte van deze drempel wordt aansluiting gezocht bij het bedrag op grond van de huidige planschadeverordening. Deze bedraagt € 300,-.
  Op grond van de wettelijke regeling in de Awb mag het drempelbedrag maximaal € 500,- zijn.
- Adviescommissie:
  in artikel 4 lid 2 is een drempelbedrag opgenomen van € 1.000,-. Onder dit drempelbedrag is inschakeling van een adviescommissie niet verplicht. De kosten voor de adviseur/adviescommissie wegen in een dergelijk geval niet op tegen de gevraagde schadevergoeding. In zo'n geval neemt het college een besluit op basis van het ambtelijk advies. Bij twijfel zal er uiteraard altijd een adviescommissie worden ingeschakeld.
  De hoogte van het drempelbedrag is door de gemeente zelf te bepalen. Het bedrag kan hoger alsook lager worden vastgesteld. Het bedrag van € 1.000,- dat nu is opgenomen, is het bedrag dat door andere gemeenten wordt gehanteerd (en is onder meer op de praktijk van Rijkswaterstaat gebaseerd).
- Een voorschotregeling:
- De modelverordening biedt twee opties, gekozen is voor de meest uitgebreide optie. Deze regeling werkt met een maximum percentage.

Daarnaast zijn bagateldrempels in de verordening opgenomen op basis waarvan schadeclaims direct kunnen worden afgewezen. Deze geven aan wat onder het normaal maatschappelijk risico dient te worden verstaan. Dat heeft te maken met het feit dat niet alle schade voor vergoeding in aanmerking komt en particulieren, ondernemingen, bedrijven en organisaties deels een normaal maatschappelijk risico behoren te dragen. In de verordening en de toelichting daarop zijn deze drempels toegelicht.

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Bijlagen:

- Verordening en toelichting op de verordening
- Aanvraagformulier nadeelcompensatie

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2023/60
Afdeling : Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Registratiekenmerk : 202225360

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2023/60;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 juli 2023, afdeling Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed;

Gelet op de artikelen 108 en 149 van de Gemeentewet, titel 4.5 van de Algemene Wet Bestuursrecht en afdeling 15.1 van de Omgevingswet;

Besluit:

De “Verordening nadeelcompensatie gemeente Brunssum 2023” vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26 september 2023.

De Raad voornoemd,

Voorzitter Griffier